

Kysing Næs Fælles Vandværk A.m.b.A.

Generalforsamling 11. august 2010 - Bestyrelsens beretning 2009/2010

1. Bestyrelsen og dens fordeling af arbejdsområder

Bestyrelsen i perioden 2009/2010 forblev uforandret i forhold til perioden 2008/2009, idet alle tre bestyrelsesmedlemmer, der var på valg, alle blev genvalgt, dvs. med:

- Palle Thøgersen, kasserer og forretningsfører (valgt for perioden 2009-2011)
- Bjarne Tygesen, teknisk ansvarlig (valgt for perioden 2009-2011)
- Rita Mortensen, sekretær (valgt for perioden 2009-2011)
- Lars Eriksen, dækkende beredskabsplanen samt ad hoc opgaver (valgt for perioden 2008-2010)
- Undertegnede Kaj Bryder med formandsposten (valgt for perioden 2008-2010).

Til at servicere ledningsnettet blev besluttet fortsat at benytte Hov VVS.

Bestyrelsen har i årets løb afholdt 7 møder, hvor traditionen tro de to bestyrelsessuppleanter blev inviteret til at deltage i det ene, dvs. juni-mødet, og både Preben Jensen og Leif Juul deltog.

2. Mediernes fokusering på drikkevandsforsyningen

Sikring af godt drikkevand er et løbende tema i medierne. Følger man deres interesse for vores drikkevand, så ligger især følgende emner højt på listen:

- 1) Drikkevandets kvalitet, dvs. indeholder det noget, som kan være sundhedsskadeligt eller smager grimt. Især arsen er aktuelt oppe, men pesticider og bakterier af forskellig art er også løbende i fokus – og især coliforme bakterier, herunder colibakterier er noget, der er stor opmærksomhed på og som kan kaste store overskrifter af sig.
- 2) Vandets tilstrækkelighed, dvs. dels om der er vand nok eller om man i perioder må spare på vandet og fx ikke vande have, dels om man kan blive nødt til at filtrere grundvandet for pesticider og andet, hvilket der ikke er tradition for i Danmark, hvor det rene grundvand har været kernen i vandforsyningen.
- 3) Beredskabet såfremt vandets kvalitet pludselig skulle blive utilfredsstillende, dvs. hvad man gør for at eliminere problemerne, såfremt uheldet er ude, og der mangler vand af tilstrækkelig god kvalitet til at det kan bruges som drikkevand

Længere nede kommer så noget om hvad vandet koster og om vandforsyningssystemet forfatning, dvs. om fx ledningerne er forældede og ofte utætte, og hvor kritikken ofte bliver rettet mod de små vandforsyninger som vores. På det seneste har vandets pris dog ligget højt på "hitlisten", da man har været inde på, at borgere i Danmark skulle sikres mod at betale ublu priser for vandet.

Beretningen vil i år tage emnerne op i den anførte rækkefølge, og senere kommer så de aktuelle data for forsyningsåret, der er gået.

3. Kvaliteten af vores drikkevand og dets tilstrækkelighed

Som jeg nævnte sidste år har det ikke altid været en selvfølge, at vandkvaliteten i hanerne i Norsminde og på Kysing Næs er af bedste kvalitet. Efter etableringen af Kysing Næs Fælles Vandværk AmbA og dermed forsyning af vand fra tidligere ÅKV, så en kort overgang Århus Vand- og Spildevand men nu Århus Vand har det modtagne vand dog ikke været et problem.

Der findes efter sigende over 125 parametre, som man kan måle på, når det gælder vandkvaliteten, men nogle er mere kritiske end andre:

- Arsen er kommet meget i fokus, da det ved større mængder kan bevirke kræftisiko. Her har konsekvensen været, at flere vandværker har måttet afvige fra ”normen” og etablere separat rensning for arsen
- Pesticider fra fx sprøjtning af marker er heller ikke noget rart
- Og tilstedeværelse af coliforme bakterier er noget, som man i høj grad er bange for, og hvis tilstedekomst hurtigt kan lukke en vandforsyning – det har bragt bl.a. Tune og Køge i mediernes fokus.

Det vand, som vi modtager fra Århus Vand har ikke haft disse problemer. Hvad angår arsen, skulle det iflg. Århus Vand ikke forekomme i de jordlag, som vi får vandet fra. Og hvad angår pesticider og coliforme bakterier, så er det noget, som man i høj grad har fokus på at undgå. Som nogen måske har hørt, så har der dog tidligere været problemer med bakterier i drikkevandet i Århus, og så sent som i 2009 måtte i en kort periode 100 husstande under Århus Vand’s forsyningsområde koge vandet – men det var i et lille, lokalt forsyningsområde.

Så det ændrer ikke ved, at vi er tilknyttet en stor vandforsyning, som absolut gør meget for at sikre og kontrollere, at det til fulde lever op til myndighedernes krav.

Én ting er imidlertid kvaliteten af det vand, der kommer ind. Noget andet er, om vi i vores eget distributionsnet håndterer det på en måde, så der ikke opstår problemer.

Her havde Kysing Næs Fællesvandværk faktisk et problem i den spæde start, idet man havde valgt at føre det modtagne vand over i en stor betontank i det gamle vandværk på Karen Mariesvej og derfra via egne pumper distribuere det videre. Denne løsning gav grobund for bakterier, og vandværket måtte gennem en renseproces førend vandforsyningen til forbrugerne igen var tilfredsstillende. Imidlertid førte episoden til, at reservoirtanken blev nedlagt, samtidig med, at vandet via vandtrykket fra Århus blev ført direkte ud i distributionsnettet med reduceret mulighed for bakterievækst til følge – en helt anden effekt var så yderligere, at vandværkets egne pumper kunne skrottes med betydelige strømbesparelser til følge.

En anden foranstaltning mod lokale bakterieproblemer er, at vi via monterede kontraventiler på alle vandmålere har søgt at sikre os mod fx tilbageløbende vand fra badekar, ligesom Århus Vand igen med en kontraventil har sikret hovedledningen mod tilbageløb fra vores net.

Om vandets kvalitet skal til slut - og af hensyn til opvaskemaskiner og andet grej - oplyses, at det fortsat har et kalkindhold, som bevirker en hårdhed på 15°dH, dvs. svarende til temmelig eller middelhårdt.

Kalken er bl.a. medvirkende til, at vandet smager godt, men når man vasker, så skal der bruges mere sæbe og el til at vaske end hvis vandet har lavt kalkindhold. Det pågår der også en vis debat om, og nogle har endog ytret ønske, om at man centralt skulle fjerne kalkindholdet. Det kan dog hurtigt blive en ret følelsesladet debat, så den vil jeg gå uden om.

Endelig skal om vandkapaciteten siges, at Vandforsyningsplanen for Århus anfører, at der inden for indvindingsområdet generelt er tilstrækkeligt med vand.

Så i forhold til mange andre steder er der derfor bestemt ikke nogen grund til at være specielt bekymret om vores vandforsyningssituation.

4. Vores reviderede beredskabsplan i tilfælde af at uheldet er ude

Man kan dog ikke sikre sig 100%, så skulle uheldet alligevel være ude, har vandværket en beredskabsplan.

Som eksempler på uheldige situationer kan anføres:

- At hovedforsyningsledningen under fjorden bliver beskadiget og utæt, så vi slet ikke får vand tilført
- At vandkvaliteten fra Århus pludselig bliver utilfredsstillende med for højt indhold af fx bakterier eller pesticider. Årsagen kan være uheld, men forsætlig sabotage kan jo i dagens Danmark jo ikke helt afvises
- At vores eget ledningsnet bliver forurenet på grund af pludseligt trykfald og en defekt kontraventiler alligevel får snavset vand suget ind i ledningen.

Vandværkets beredskabsplan bygger på den beredskabsplan, som Odder Kommune med reference til de lovgivningsmæssige krav i Vandforsyningsloven har fastlagt for hele kommunen, og på et supplement, der alene gælder Kysing Næs Fællesvandværk.

Efter at have arbejdet med det et par år er vi netop nået til vejs ende med en revision af vores eget supplement til beredskabsplanen, der var fra 2004.

Ved revisionen er der i vid udstrækning taget hensyn til det særlige forhold, at vi på storforbrugerbasis får vandet leveret fra Århus-siden, dvs. fra Århus Vand.

Vi har - som informeret om på de foregående generalforsamlinger - under forløbet drøftet forskellige muligheder inkl. har haft drøftelser med såvel Odder Kommune og Odder Vandværk (nu Odder Forsyningsselskab) som Århus Vand.

Hovedpunkterne i det reviderede supplement er:

- At en række anvisning har kunnet fjernes, da de var dækket af den generelle beredskabsplan for Odder Kommune, og at supplementet derved kan reduceres fra 14 til 5 sider
- At supplementet primært består af et antal checklister, fra hvilke der er givet præcis henvisning til forskellige bilag i den generelle beredskabsplan
- At det efter vores vurdering mest kritiske elementer i vandforsyningen er forsyningsledningen, der går under fjorden, og at det derfor skulle have en særlig opmærksomhed. Dette yderligere tilskyndet af, at det ikke kan udelukkes, at en retablering af ledningen vil tage nogle dage.

I tilfælde af uheld er der mulighed for - via Århus Vand - at rekvirere et antal tankbiler, som kan opstilles centralt i forsyningsområdet og hos storforbrugere med særlige vandbehov, og hvorfra andelshaverne så i uheldssituationen kan hente drikkevand.

Af hensyn til ovennævnte problematik med hovedforsyningsledningen har vi i beredskabsplanen også indregnet en mulighed for at bruge de slanger, som Odder Kommune har i depot, til at etablere en nød-slangeforbindelse mellem Århus Vand's eksisterende brandhane ved Norsmindevej og en ny slangetilkoblingsmulighed ved P. Baatrupsvej nr. 1/3. Dvs. at vi ved at udnytte vores to forskellige relationer faktisk kan få en ekstra sikkerhed. Med baggrund i dette er der i investerings-planerne for 2010/2011 derfor forudsat investering i en brandhane.

5. Driftsåret 2009/2010

Med hensyn til vandværkets drift skal oplyses, at vi i den forgangne periode 2009/2010, dvs. fra 1. juni 2009 til 1. juni 2010, havde et samlet vandkøb hos Århus Vand på i alt 21.310 m³.

Det var en anelse mindre end i perioderne 2008/2009 og 2007/2008, hvor det var på hhv. 21.454 m³ og 21.479, og lidt mindre end i perioden 2006/2007, hvor det var på 22.169 m³, men større end for 2005/2006, hvor det var på 20.252 m³. Alt i alt er det et vandkøb, der ligger meget stabilt.

Den solgte vandmængde til andelshaverne/forbrugerne var tilsvarende i perioden 2009/2010 20.791 m³ mod 21.522 m³ i perioden 2008/2009, dvs. en tilbagegang i vandsalget på ca. 3%.

Sammenholdes vandsalget med vandværkets køb, så viser det, at vi har haft et spild på 519 m³ eller på ca. 2,5%. Det er naturligvis dårligere end den situation vi havde sidste år, hvor vi på papiret solgte lidt mere vand end vi købte.

Men 2,5% er et ganske lavt tab og tyder på, både at der ikke har været væsentlige utætheder og at forbrugsmålerne ligger inden for de fra lovgivningen krævede måleusikkerheder. I tallet indgår dog også, at ikke alle forbrugere er lige flinke til at få målerne aflæst og tallene indsendt. Sidder måleren i hus må der her derfor foretages et skøn, baseret på en 20%'s forøgelse af forbruget fra sidste år.

Trods vandværkets fine driftsforhold måtte vi sidste år konstatere, hos en andelshaver havde været et vandtab på ikke mindre end 1100 m³, hvilket kostede andelshaveren penge, men også vandværket, da der gælder regler om, at man ved vandtab over 300 m³ kan søge kommunen om afgiftsfritagelse og praksis samtidig er, at vandværket også eftergiver prisen for vand.

Og i år har der været to sådanne sager. Den ene heldigvis blot med et vandtab på 30 m³ på, men ved den anden var vandtabet 600 m³ på, dvs. med økonomiske konsekvenser for både forbruger og vandværk.

Afledt af disse uheld skal det derfor gentages fra tidligere år, at det er vigtigt, at alle er opmærksomme på noget, der ligner vandspild - uanset om det er hos én selv, hos naboen, på fællesarealer eller i vejvejarealer. Hellere en gang for meget end for lidt, for i sidste ende kommer nemlig ofte alle til at bidrage til betaling af tabet.

Men også et tilsyneladende blot lidt sivende toilet kan resultere i betydelige vandtab på et år – og siver det voldsomt kan det ifølge nogle undersøgelser give tab på helt op til 350 m³ på et år.

6. Distributionssystemets vedligeholdelse og reovering

Hvad angår vores ledningsnets vedligeholdelse og reovering, herunder hvad der bør hensættes til løbende reovering og forbedring, så kom jeg sidste år ret meget ind på dette og vil blot resumere hovedkonklusionen, nemlig at vi ud fra de data, der forelå nåede frem til at der uden hensyntagen til rentetilskrivning årligt skal afsætte i størrelsesordenen 100.000 Kr pt. år hertil. Yderligere at vi for økonomisk at kunne klare store, uventede uheld af den ene eller den anden art har valgt fortsat at sikre en kapital på min. 500.000 Kr.

Og hvad er der så sket på renoveringsfronten i perioden 2009/2010?

Ganske lidt er svaret, dels fordi der blev investeret en del i den foregående periode, dels fordi vi valgte først at foretage en større gennemgang og evaluering af den samlede ledningsplan inkl. med en mere detaljeret vurdering ledningernes alder i mv. Denne granskning er nu tilendebragt og tegningsmaterialet er blevet revideret. Endelig er der som nævnt via arbejdet med en beredskabsplan nået frem til, at vi skal investere i en brandhane.

Så over en kortere årrække er det fortsat vurderingen, at de årligt 100.000 Kr til renovering er et rimeligt udgangspunkt.

I tilknytning til renovering og forbedring kan oplyses, at vandværket fra 2010 har fået mulighed for at kræve målere flyttet fra hus til målerbrønd og mod betaling af et indexreguleret beløb (oprindeligt 3000 Kr). Da det imidlertid også forudsætter investering fra vandværkets side vil det dog naturligvis først ske, når det passer sammen med de øvrige renoverings-/investeringsplaner.

Endelig skal som opfølgning på den ved sidste generalforsamling nævnte investering i en spindelsøger, oplyses, at spindelsøgeren faktisk i flere tilfælde har vist sin værdi. Ikke gennem fund af skjulte skatte men gennem fund af en række stophaner, som var forsvundet fra overfladen.

7. Vi klarer os stadig godt i en benchmarking på priser

Med udgangspunkt i det foregående er priserne i 2010/2011 blevet justeret lidt opad, som det vil fremgå ved kassererens senere fremlæggelse.

Sammenligner vi det, som vi skal betale for vandet – excl. afgifter - med, hvad, man skal betale for det hos andre vandværker, så ser det dog stadig ganske nydeligt ud. Her dog set bort fra helt små værker med egen oppumpning og næsten ingen udgifter afsat til ledningsnettets renovering,

Sidste år tog sammenligningen afsæt i en landsdækkende vurdering af priser på vand. I år er alene valgt at se på nogle vandværker omkring os, nemlig Malling, Odder og Århus. Ved at regne på forskellige forbrug peger en sammenligning på, at forbrugerne hos disse forsyninger skal betale 5 – 25% mere end os – så vi forventer ikke, at det bliver os, der kan blive tvunget til at sætte prisen ned.

8. Hjemmesiden, administrative forhold samt andre informationer

Til sidst ganske kort om:

- Hjemmesiden: Den har stadig den mangel, at vi ikke selv direkte kan opdatere den, men vi prøver at få den til at dække det væsentligste. Eksempelvis kan årsberetningen fra sidste år findes på den inkl. oversigt bestyrelsesmedlemmer.
- Omkring det regnskabsmæssige: Vi fik sidste år besluttet og valgt to revisorer. De har som det vil fremgå senere begge været aktive ved revisionen af året regnskab.

SAMMENFATNING: "Vi kan stadig sikkert og pålideligt levere vand til en rimelig pris"

***